

Навчально-науковий інститут пожежної та техногенної безпеки

Кафедра права та менеджменту у сфері цивільного захисту

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
ОК 2.14 “УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТНИМИ РИЗИКАМИ”

1. Загальна інформація

Назва курсу	Управління проєктними ризиками
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Спеціальність	073 «Менеджмент»
Освітньо-професійна програма	Управління проєктами
Рік навчання, семестр	1-й рік (2 семестр)
Мова викладання	Українська
Викладач	ЗАЧКО Олег Богданович, доктор технічних наук, професор, професор кафедри права та менеджменту у сфері цивільного захисту
Контактний тел.	0676880060
E-mail:	zachko@ukr.net
Сторінка курсу в ВУ	http://virt.ldubgd.edu.ua/course/view.php?id=649
Консультації	Згідно розкладу консультацій кафедри права та менеджменту у сфері цивільного захисту. Також можливі он-лайн консультації через Skype, WhatsApp або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.

2. Анотація до курсу

Курс «Управління проєктними ризиками» є обов’язковим компонентом освітньої програми «Управління проєктами». Навчальна дисципліна буде корисною здобувачам вищої освіти для набуття знань і навичок, що надають можливість участі у реалізації проєктів різної спрямованості у ході виконання своєї професійної діяльності за фахом, та спрямована на опанування засад

проектної діяльності підприємств, установ, організацій, використання специфічних методів та інструментів проектного менеджменту в контексті управління ризиками, які можуть виникати в проектній діяльності.

Попередні освітні компоненти	Супутні і наступні освітні компоненти
<p>ОК 2.4. Планування та контроль проекту з використанням ІТ</p> <p>ОК 2.8 Теорія систем та прийняття рішень</p> <p>ОК 2.9 Теорія та практика бізнес-планування</p>	<p>ОК 2.1. Економіко-математичні методи та моделі в управлінні проектами</p> <p>ОК 2.2. Інформаційні системи в менеджменті</p> <p>ОК 2.13 Управління проектами розвитку організацій</p>

3. Мета і завдання курсу

3.1. Метою дисципліни є у формуванні в курсантів/студентів/слухачів необхідних теоретичних знань, вмінь та навичок адаптації і прийняття управлінських рішень із врахуванням мінливого проектного середовища, що зумовлює невизначеності та ризик.

3.2. Завдання:

теоретична і практична підготовка здобувачів вищої освіти з питань:

поняття «ризик», «невизначеність», «проектний ризик»;

- якісні та кількісні складові ризику проектів;
- особливості управління проектними ризиками;
- характеристики ризиків;
- реакції на ризик.
- ідентифікувати ризики, провести їх класифікацію;
- якісно оцінювати ризики проектів і документувати їх характеристики;
- кількісно оцінити ризик та ризикові взаємодії для визначення діапазону можливих наслідків для проекту;
- обґрунтовувати реакції на ризики;
- реагувати на зміни проектного середовища, що формують ризик під час виконання проекту.

3.3. Компетентності:

Загальні компетентності:

ЗК01 Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

ЗК03 Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;

ЗК04 Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;

ЗК06 Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми;

ЗК07 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

(Спеціальні) фахові компетентності:

СК01 Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.

СК02 Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати

відповідні стратегії та плани;

СК04 Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації;

СК09 Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

СК11 Навички застосування безпеко-орієнтованого управління організацією.

СК12 Навички використання технологій безпеки.

3.4. Програмні результати навчання:

РН01 Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.

РН02 Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення;

РН05 Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.

РН13 Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

РН14 Застосовувати сучасний інструментарій забезпечення безпеки у проектах та програмах.

4. Формат і обсяг курсу

Формат курсу

Очний/заочний. Навчальний матеріал дисципліни структурований за тематичним принципом і складається з двох блоків, які є логічно завершеними, відносно самостійними, цілісними частинами, засвоєння яких передбачає проведення контрольних робіт та аналіз результатів їх виконання. В процесі вивчення курсу здобувачі вищої освіти також повинні брати активну участь в обговоренні дискусійних питань, вирішувати індивідуально та у групі ситуаційні завдання.

Обсяг

дисципліни:

4,0 кредитів/120 академічних годин, з них: лекцій 14 годин, семінари 28 годин, самостійної роботи 78 годин.

Форми навчання

лекції, семінари, консультації, самостійна робота (в тому числі виконання здобувачами освіти індивідуальних завдань у поза аудиторний час з подальшою їх перевіркою).

5.

Тематика та зміст курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1						
Теоретичні основи ідентифікації та кількісного оцінення ризику						
Тема 1.1. Загальні поняття про проектні ризики.	8	2	–	–	–	6

Тема 1.2. Особливості якісного аналізу ризику.	12	2	2	–	–	8
Тема 1.3. Кількісне оцінення ризиків у проєктах.	18	2	6	–	–	10
Тема 1.4. Моніторинг та контроль ризиків.	8	2	–	–	–	6
Разом за ЗМ. 1	46	8	8	–	–	30
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2						
Розвинення реакцій на ризики проєктів. Контроль за реакцією на ризик						
Тема 2.1. Особливості управління ризиками.	8	2	–	–	–	6
Тема 2.2. Моделювання ризиків методом Монте Карло	14	2	4	–	–	8
Тема 2.3. Розвинення реакцій на ризик.	12	2	2	–	–	8
Тема 2.4. Запаси, резерви як спосіб зниження ризику.	10	2	2	–	–	6
Разом за ЗМ. 2	44	8	8	–	–	28
Разом за 10 семестр	90	16	16	-	-	58
Разом дисципліну	90	16	16	-	-	58
Залік	2	–	2	–	–	–

6. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Теоретичні основи ідентифікації та кількісного оцінення ризику.

Тема 1.1. Загальні поняття про проєктні ризики та управління ними.

Тема 1.2. Особливості якісного аналізу ризику.

Тема 1.3. Кількісне оцінення ризиків у проєктах.

Тема 1.4. Моніторинг та контроль ризиків.

Змістовний модуль 2. Розвинення реакцій на ризики проєктів. Контроль за реакцією на ризик.

Тема 2.1. Особливості управління ризиками.

Тема 2.2. Моделювання ризиків методом Монте Карло

Тема 2.3. Розвинення реакцій на ризик.

Тема 2.4. Запаси, резерви як спосіб зниження ризику.

7. Завдання для самостійного опрацювання

З метою закріплення отриманих практичних навиків, здобувачі освіти виконують індивідуальні завдання, які отримують в кінці лекційного заняття. Завдання для самостійного опрацювання відображені у електронному освітньому середовищі «Віртуальний університет». Перевірка правильності виконання завдань проводиться на наступному семінарському занятті.

8. Методи навчання

Основними формами навчальних аудиторних занять є лекції, семінари, консультації.

Під час лекційних годин використовується наступні методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

розповідь – оповідна, описова форма розкриття навчального матеріалу; пояснення – для розкриття сутності певного методу, моделі, закону,

процесу;

бесіда – для закріплення за допомогою діалогу нового матеріалу, термінології, понять;

ілюстрація – для розкриття методів, моделей і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки, слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint).

Під час семінарських занять використовуються:

індивідуальна робота при виконанні тестових, практичних завдань; метод дискусій;

при обговоренні проблемних питань робота в малих групах;

При наданні консультацій використовуються словесний та дискусійний методи.

9. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Комп'ютери на базі процесорів Intel Pentium GoldG5400, компоненти програмного забезпечення MS Office 365 (Teams, Power Point, Word, Excel), електронне освітнє середовище “Віртуальний університет”(на базі платформи Moodle).

10. Критерії оцінювання

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ЛДУ БЖД» https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/polozhennya_pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu_2023.pdf та «Положення про порядок та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЛДУ БЖД» <http://surl.li/gtdok>.

Поточний контроль

Поточний контроль проводиться у формі тестування та виконання завдань, що виносяться на семінарське заняття. Оцінювання результатів поточного контролю здійснюється за національною (чотирибальною) шкалою. Результати поточного контролю (поточна успішність) враховуються викладачем при виставленні підсумкової оцінки за екзамен.

Вид робіт	Формат проведення та критерії оцінювання
Тестові завдання	Курсом передбачено проходження тестових завдань що виконуються по завершенні вивчення теми. Критерії оцінювання тестів наведені у електронному курсі «Віртуального університету». За успішне виконання тестових завдань сумарно можна отримати до 10 балів.
Контрольна робота	Курсом передбачено виконання та захист контрольної роботи. Типові завдання та критерії оцінювання наведені у електронному курсі «Віртуального університету». За виконання контрольної роботи можна отримати до 10 балів

Робота на семінарському занятті; самостійна робота	Оцінювання здійснюється за національною (чотирибальною) шкалою, відповідно до Додатку Б «Положення про порядок та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЛДУ БЖД». За роботу на семінарських заняттях протягом семестру можна отримати до 10 балів.
Підсумковий контроль	
Семестровий контроль проводиться у формі екзамену. Допуск до семестрового контролю здійснюється за умови виконання контрольної роботи та успішно (оцінка «3» та більше) пройденими підсумковими тестами в середовищі «Віртуальний університет». Екзамен (максимально 70 балів) складається із двох компонентів: тестування у електронному освітньому середовищі «Віртуальний університет» (максимум 50 балів) та письмового виконання двох теоретичних, аналітичних та практичних питань, яке оцінюється по 10 балів. Критерії оцінювання письмових відповідей:	
<p>– 10 балів – дана повна правильна відповідь на підставі вивчення теорій, концепцій, методів, моделей, законів, ідей тощо; матеріал усвідомлено, викладено в певній логічній послідовності, літературною мовою; відповідь самостійна, допустимі 1-2 несуттєві помилки (це помилки, при яких відповідь є правильною, але помилки представлені у вигляді некоректних висловлювань).</p>	
<p>– 6-9 балів – дана правильна відповідь на підставі вивчення теорій, концепцій, методів, моделей, законів, ідей тощо; матеріал усвідомлено, викладено в певній логічній послідовності, літературною мовою; Допустимі 2-3 несуттєві помилки, або деяка неповнота відповіді, неточність у викладенні матеріалу. Питання практичної значимості виконані правильно, без суттєвих помилок, зроблені висновки. Допускається неповнота прикладів практичної значимості, але зроблений висновок є обов'язковим.</p>	
<p>– 1-5 бали – навчальний матеріал в основному викладений повно, але при цьому допущені 1-2 грубі помилки; відповідь неповна, хоча і відзначається необхідною глибиною, побудована незв'язно. При розв'язуванні задач допущено не більше, ніж одну суттєву помилку, неповне тлумачення з деякими неточностями.</p>	
<p>– 0 балів – жодної вірної відповіді.</p>	
<p>Тестові завдання: 1 бал – завдання виконано, 0 балів – завдання не виконано.</p>	
<p>–</p>	

Підсумкова семестрова оцінка обчислюється як сума балів поточного та підсумкового контролю за 100-бальною шкалою і переводяться в національну (чотирибальну) шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», для заліків – «зараховано», «не зараховано»).

Підсумкові оцінки виставляються та вносяться до екзаменаційної відомості, залікової книжки (позитивні результати) здобувача в національній, 100-бальній шкалі та шкалі ЄКТС відповідно до співвідношень, поданих у наступній таблиці.

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
91 – 100	A	відмінно	зараховано
81-90	B	добре	
71-80	C		
61-70	D		
51-60	E	задовільно	не зараховано
36-50	FX	незадовільно	
0-35	F		

11. Політика курсу

Виконання навчальних завдань і робота в курсі має відповідати вимогам «Кодекс академічної доброчесності та корпоративної культури ЛДУ БЖД» https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/nakazy/kodeks_akademichnoyi_dobrochesnosti_ta_korpo.pdf

Академічні очікування від здобувачів – своєчасне виконання завдань, передбачених силабусом дисципліни; обов'язкове відвідування і виконання семінарських занять та завдань самостійної роботи.

Політика щодо термінів виконання завдань та ліквідації академічної заборгованості: терміни виконання завдань вказуються у електронному курсі «Віртуального університету». Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Відпрацювання академічної заборгованості з дисципліни можливо до дня проведення підсумкового контролю (відповідно до розкладу).

Недопущені до підсумкового контролю здобувачі освіти здійснюють перездачу в терміни, відведені для усунення академічної заборгованості у два етапи:

- заборгованість із поточного контролю;
- заборгованість із підсумкового контролю.

Ліквідація заборгованості поточного контролю відбувається шляхом проходження тестових завдань та виконання контрольної роботи згідно із тематичним планом курсу. Ліквідація заборгованості з підсумкового контролю організовується в форматі перездачі екзамену.

Дотримання принципів академічної доброчесності: роботи (завдання) виконуються здобувачами самостійно, ідеї та ініціативи інших авторів використовуються лише при належно оформленому цитуванні.

Поведінка в аудиторії – неприпустимо запізнення та користування телефоном на заняттях, за винятком виконання громіздких обчислень та використанні додаткових програм в освітніх цілях; повага до думки інших колег; дотримання норм культури мовлення та ін.

12. Рекомендована література

12.1. Основна:

1. Гречко Т.К., Чернова Л.С. Системний аналіз і прийняття інноваційних рішень [Текст] : навч.-метод. посібник. НУК ім. адм. Макарова. Миколаїв : Вид. Торубара В. В., 2015. 244 с.
2. Зачко О. Б., Івануса А.І., Кобилкін Д.С. Управління проектами: теорія, практика, інформаційні технології. Львів: ЛДУ БЖД, 2019. 173 с.
3. Менеджмент для бакалаврів: підручник у 2 т./ за заг. Ред. О.Ф. Балацького, О.М. Теліженка. – Суми: Університетська книга, 2009. Т.2. 592 с.
4. Ситник В. Ф. Системи підтримки прийняття рішень: Навч. посіб. К.: КНЕУ, 2009. 614 с.
5. Бутко М. П., Котельніков Д. І . Вступ до менеджменту: навч. посібник / Чернігівський державний технологічний університет, Університет сучасних знань. К.: Знання, 2005. 327 с.
6. Прийняття управлінських рішень: навч. посіб. / Ю.Є. Петруня, Б.В. Літовченко, Т.О. Пасічник та ін. за ред. Ю.Є. Петруні. Дніпропетровськ: Університет митної справи та фінансів. 2015. 209 с.
7. Василенко В.А. Теорія і практика розробки управлінських рішень: навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2013. 420 с.
8. Прийняття управлінських рішень: навчальний посібник / [Ю.Є. Петруня, Б.В. Літовченко, Т.О. Пасічник та ін.]; за ред. Ю. Є. Петруні. – [3-те вид., переробл. і доп.]. – Дніпропетровськ: Університет митної справи та фінансів, 2015. – 209 с.

12.2. Додаткова:

1. Бабаєв В.М. Управління проектами: Навчальний посібник для студентів спеціальності «Управління проектами». – Харків: ХНАМГ, 2006. – 244 с. (шифр для замовлення в бібліотеці ХНАМГ - 65.050я7 Б-12, абонемент учбовий, загальні фонди)
2. Ноздріна Л. В., Ящук В. І., Полотай О. І. Управління проектами : Підручник / За заг. ред. Л. В. Ноздріної. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 432 с.
3. Планування місцевого сталого розвитку : посібник з формулювання стратегії сталого місцевого розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://msdp.undp.org.ua/data/publications/losd_ukr.pdf.
4. Посібник з підготовки заявок на фінансування проектів розвитку інженерної інфраструктури територіальних громад // З. Єнджеєвські; за ред. Д. Літча, В. Лисенка. – К. : "К.І.С.", 2009. – 128 с.
5. Зачко О.Б. Безпекологічні засади управління інформаційними системами та проектами у цивільному захисті. Монографія. Львів : вид-во ЛДУБЖД, 2019. 325 с.
6. Зачко О.Б. Системні засоби управління безпекою в ІТ. Навчальний посібник. Львів : Вид-во ЛДУ БЖД, 2014. 124 с.
7. Зачко О. Б., Івануса А.І., Кобилкін Д.С. Управління проектами: теорія, практика, інформаційні технології. Львів: ЛДУ БЖД, 2019. – 173 с.

8. Зачко О.Б. Моделі, механізми та інформаційні технології портфельного управління розвитком складних регіональних систем безпеки життєдіяльності. Під заг. ред. Рака Ю.П. Монографія. Львів : Вид-во ЛДУ БЖД, 2015. 126 с.

12.3. Періодичні видання:

1. Kobylkin D., Zachko O., Ratushny R., Ivanusa A. and Wolff C.: Models of content management of infrastructure projects mono-templates under the influence of project changes. *ITPM 2021*. P. 106–115 (Scopus)

2. Kobylkin D.S., Zachko O. B. Structural models of safety-oriented management of infrastructure projects decomposition. *Materials of 2020 IEEE 15th International Scientific and Technical Conference on Computer Sciences and Information Technologies (CSIT 2020)*. V. 2. Lviv-Zbarazh, 2020. Pp. 131–134. (Scopus)

3. Zachko O., Kobylkin D., Kovalchuk O., Markov V. (2020), "Model for forming an information system of project teams in a security - oriented system", *Innovative Technologies and Scientific Solutions for Industries*, No. 2 (12), Pp. 49–56

4. Kobylkin D.S., Zachko O. B. Structural models of safety-oriented management of infrastructure projects decomposition. *Materials of 2020 IEEE 15th International Scientific and Technical Conference on Computer Sciences and Information Technologies (CSIT 2020)*. V. 2. Lviv-Zbarazh, 2020. Pp. 131–134. (Scopus).

5. Zachko O., Kobylkin D., Kovalchuk O., Markov V. (2020), "Model for forming an information system of project teams in a security - oriented system", *Innovative Technologies and Scientific Solutions for Industries*, No. 2 (12), Pp. 49–56.

6. Popadynets, N., Polishchuk, O., Bilyk, R., Peretiatio, L., Yakymchuk, A., Zapukhlyak, V., Zastavnyy, A., & Turala, M. THE REVIEW OF TRENDS AND FOREIGN DIRECT INVESTMENT ESTIMATES IN UKRAINE AND POLAND. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*, 45(2), 166–182. <https://doi.org/10.15544/mts.2023.17>

7. Білоус Я. Ю., Перетятко Л. А., Фесенко О. М., Тютюнник В. С. Прийняття управлінських рішень в системі соціально-економічного розвитку інновацій но- інвестиційного та кадрового потенціалів підприємств агропродовольчої сфери в умовах діджиталізації. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2023. Том 8. № 3. С. 51 – 56.

12.4. Інформаційні ресурси:

1. Віртуальний університет ЛДУ БЖД [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://virt.ldubgd.edu.ua/>

2. Методологічні та актуальні статті з менеджменту [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.management.com.ua/>

3. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL:<http://www.nbuv.gov.ua/>.

Розглянуто на засіданні кафедри права та менеджменту у сфері цивільного захисту, протокол від « 29 » 08 2023 р. № 1

РОЗРОБНИК

Доцент професор кафедри права та менеджменту у сфері цивільного захисту
доктор технічних наук, професор

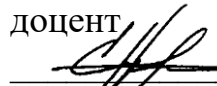

Олег ЗАЧКО

« 29 » 08 2023 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник кафедри права та менеджменту у сфері цивільного захисту
кандидат юридичних наук,
доцент

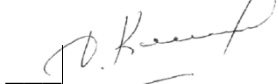

Андрій САМІЛО

« 29 » 08 2023 р.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Управління проектами» другого (магістерського) рівня вищої освіти
кандидат технічних наук, доцент
кафедри права та менеджменту у сфері цивільного захисту

Дмитро КОБИЛКІН

« 29 » 08 2023 р.

ПОГОДЖЕНО

Заступник начальника ННІ П та ТБ
кандидат технічних наук, доцент

Іван ПАСНАК

« 29 » 08 2023 р.

Актуалізовано:

Дата перегляду / внесення змін до Силабуса			
Підпис			
Ім'я, прізвище викладача			